

Tasca 2.- EL CLIMA DE LES ILLES BALEARS

El clima de les Illes Balears és el mediterrani típic, suavitzat per la presència marina. La humitat atmosfèrica és elevada, degut a la proximitat del mar, ja que no hi ha cap punt de les illes que estigui a més de 30 km de la costa.

1.- LA TEMPERATURA, LES PRECIPITACIONS I ELS VENTS

Els estius són temperats i els hiverns relativament suaus. La temperatura mitjana anual es situa entorn els 17°C. Al mes d'agost, la mitjana és de 25°C i al gener, de 11°C.

Les precipitacions són molt irregulars. Els anys de sequera alternen amb altres de pluges relativament abundants. La mitjana de precipitació anual es situa entorn els 500 mm.

Les pluges tenen lloc sobretot a la tardor, hivern i primavera. L'estiu és molt sec, gairebé sense pluges els mesos de juliol i agost.

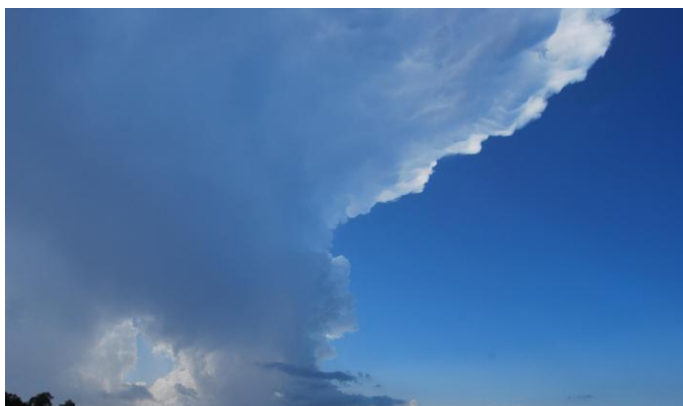
Els vents dominants són els de **mestral, tramuntana i gregal**, que porten les borrasques del nord i són els més plujosos. També

porten pluges els vents de **levant i el llebeig** i algunes vegades de **ponent**. En canvi el **xaloc** i el **migjorn**, vents del sud-est i del sud, fan arribar l'aire sec i càlid del desert del Sàhara.

Tenen molta importància els vents locals, com l'**embat** a l'estiu, que porta l'aire humit i fresc de la mar cap a terra i modera la temperatura. Al pla predomina l'embat que entra per la badia d'Alcúdia, mentre que a la part oest de l'illa entra l'embat de la badia de Palma.

2.- FENÒMENS PARTICULARS

A les Illes Balears tenen molta importància les **pluges convectives**. Les elevades temperatures de l'agost i setembre provoquen una gran evaporació de l'aigua del mar que forma **cumulonimbus**, núvols ascendents, que en arribar a les capes fredes de l'atmosfera fan que el vapor es condensi i es produeixi la pluja. Les pluges convectives solen ser localitzades, d'escassa durada i molta intensitat, i sovint provoquen desastres naturals.

Cumulonimbus en formació sobre la badia d'Alcúdia (29-08-2011)

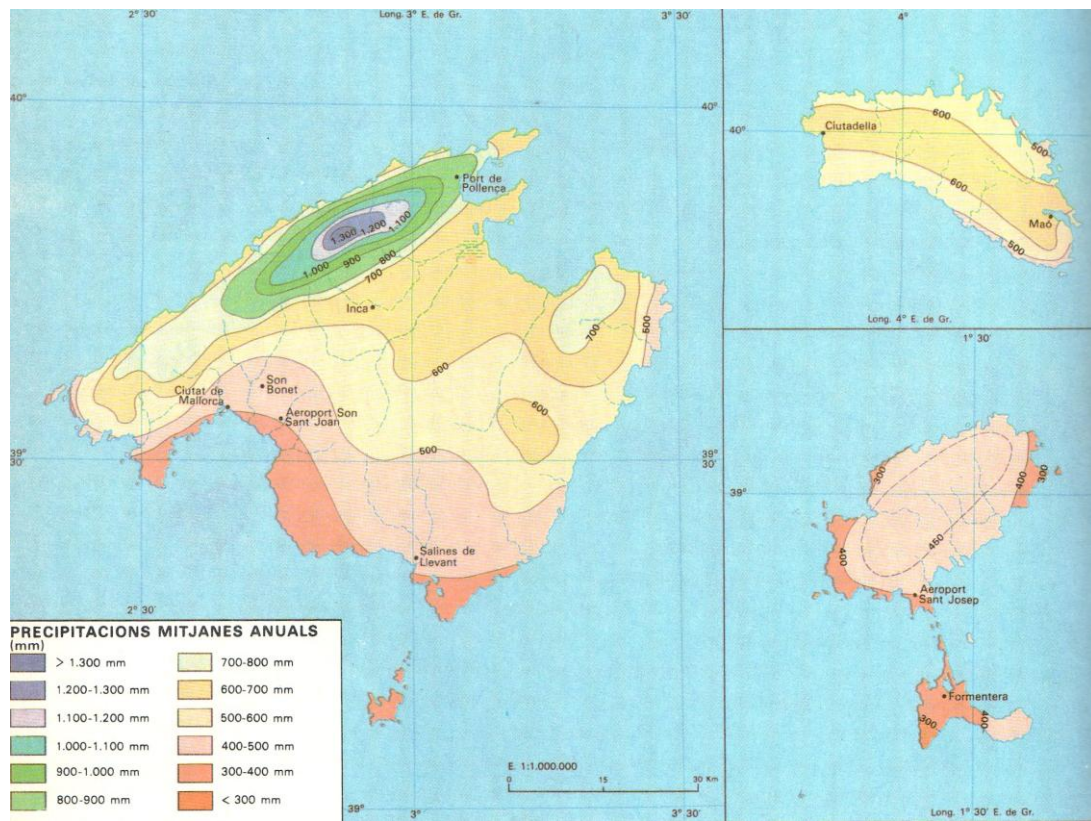

Remolí (cala Matzocs, 30-09-2012)

Un fenomen particular que es forma a l'estiu i tardor són els **remolins de vent**. Són petits tornados que es produeixen quan el vent gira sobre ell mateix a gran velocitat i en un moviment ascendent, que es desplaça sobre la superfície de la terra o del mar.

3.- DIFERÈNCIES COMARCALS

Un **microclima** és el clima típic d'una comarca, que té algunes característiques diferents del clima de les terres del voltant. A les Illes Balears hi ha diferències climàtiques importants per influència de l'altura, la latitud i els vents dominants.

MALLORCA

La precipitació oscil·la entre els màxims de la serra de Tramuntana (1300-1400 mm anuals a la zona de Lluc) i els 300 mm/any de la zona sud (Cap de ses Salines).

A la serra de Tramuntana les pluges són molt abundants degut a que provoquen un moviment ascendent dels núvols que arriben del nord, que fan que el vapor d'aigua es condensi i caigui en forma de pluja.

El llogaret d'Orient, al cor de la serra de Tramuntana amb neu (08-01-2010)

També són freqüents les nevades alguns dies a l'any, entre desembre i febrer. Tot i així, el clima temperat fa que aquesta normalment no qualli més que alguns dies. Les nevades a la resta de les Illes són excepcionals.

MENORCA

És l'illa més plujosa de les Balears i la precipitació oscil·la entre els 600 mm/any de la part nord i els 500 mm la resta.

La manca de protecció de la serra de Tramuntana fa que sigui l'illa que sofreix més la força del vent, sobretot la tramuntana.

Cap de Cavalleria. Menorca rep la influència dels vents de tramuntana.

EIVISSA

El clima d'Eivissa és més àrid degut a la proximitat d'Àfrica. La zona central és més plujosa, amb una mitjana de 450 mm, mentre que a la zona de Migjorn no arriba als 300 mm de precipitació anual.

Ses Salines d'Eivissa

FORMENTERA

Formentera és l'illa més àrida de les Balears. Al cap de Barbaria arriben les influències del desert del Sàhara, que fa que el paisatge rocallós i despullat d'arbres tingui una certa semblança amb el nord d'Àfrica.

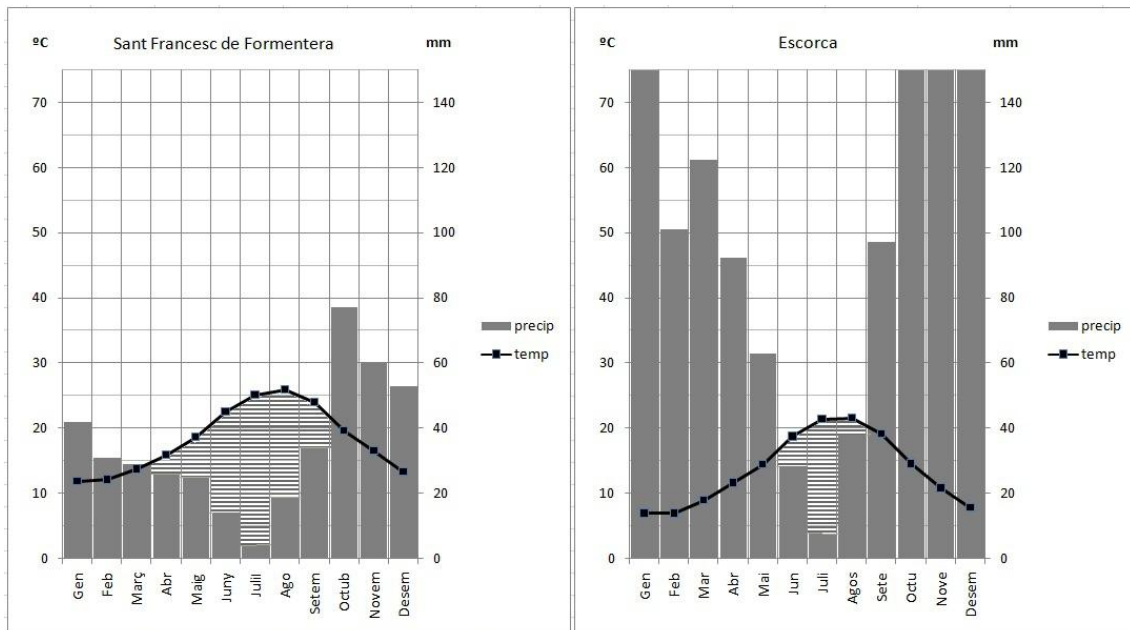
Vista des Cap de Barbaria (Formentera)

3.- QUÈ ÉS UN CLIMOGRAMA OMBROTÈRMIC?

Un **climograma ombrotèrmic** és un gràfic que representa els mesos de l'any en que hi ha sequera, és a dir que la temperatura supera més de dues vegades la precipitació.

Les precipitacions, distribuïdes per mesos, es representen mitjançant un diagrama de barres, mentre que les temperatures es representen amb una línia contínua. L'escala de les precipitacions ha d'ésser el doble de la de les temperatures i es situen a cada banda del gràfic, normalment a l'esquerra la de les precipitacions.

La part del gràfic en que les temperatures superen les precipitacions representa els mesos de dèficit hídric o aridesa. El diagrama ombrotèrmic és útil a l'hora de planificar determinats cultius i també per a calcular les disponibilitats d'aigua.

4.- QUÈ ÉS UNA ESTACIÓ METEOROLÒGICA?

Una estació meteorològica és un centre d'observació i de mesura del temps atmosfèric mitjançant una sèrie d'aparells:

- termòmetre: per mesurar la temperatura
- baròmetre: per mesurar la pressió atmosfèrica
- higròmetre: per mesurar la humitat de l'aire
- pluviòmetre: per mesurar la quantitat de pluja caiguda
- anemòmetre: per mesurar la velocitat del vent
- penell: per controlar la direcció del vent

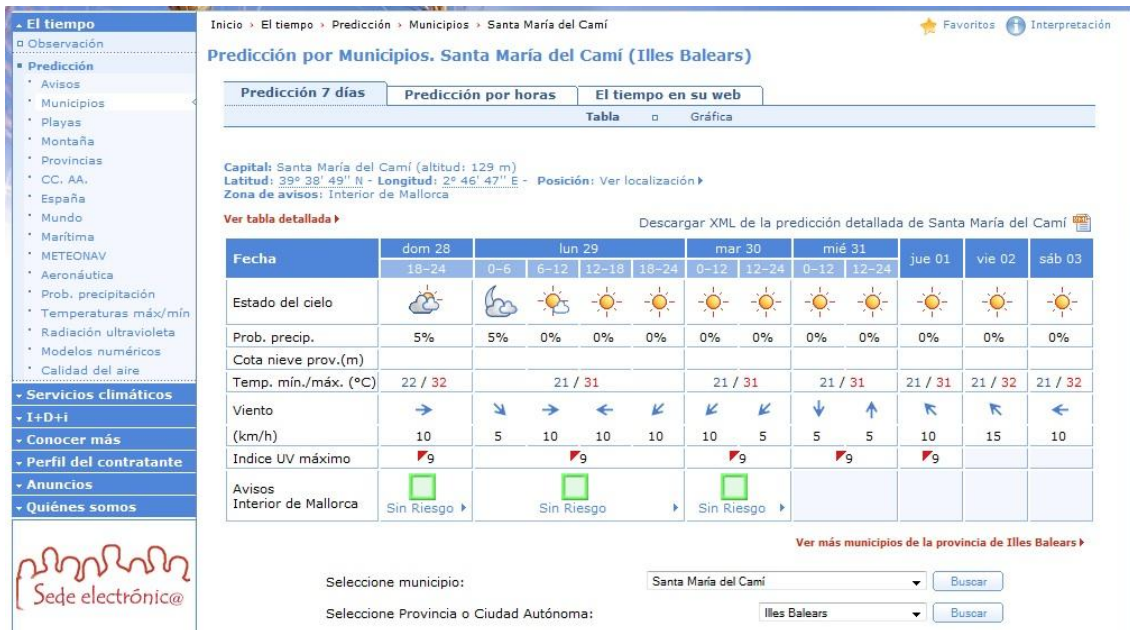
Perquè la mesura sigui correcte, el termòmetre, el baròmetre i l'higròmetre no poden estar exposats directament al sol, sinó que s'han de protegir dins una caseta de fusta tancada amb persianes, pintada de blanc i com a mínim de 1,20 cm d'alçada.

Amb la informació recollida per les diferents estacions meteorològiques es construeixen els mapes del temps i és possible per exemple seguir l'evolució d'una borrasca, o determinar la quantitat de pluja caiguda a diferents indrets.

5.- L'AGÈNCIA ESTATAL DE METEOROLOGIA

L'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET) va ser creada l'any 2008 per fer un seguiment, estudi i control del temps i el clima. Té diversos centres meteorològics distribuïts per les diferents comunitats autònomes. Depèn del Ministeri de Medi Ambient. Entre els serveis que ofereix és la informació i predicció setmanal del temps que previsiblement farà a cada municipi.

<http://www.aemet.es/ca/portada>

Inicio > El tiempo > Predicción > Municipios > Santa María del Camí

Predicción por Municipios. Santa María del Camí (Illes Balears)

Predicción 7 días | Predicción por horas | El tiempo en su web

Tabla | Gráfica

Capital: Santa María del Camí (altitud: 129 m)
Latitud: 39° 38' 49" N - Longitud: 2° 46' 47" E - Posición: Ver localización >
Zona de avisos: Interior de Mallorca

Ver tabla detallada > Descargar XML de la predicción detallada de Santa María del Camí >

Fecha	dom 28	lun 29				mar 30		mié 31		jue 01	vie 02	sáb 03
	18-24	0-6	6-12	12-18	18-24	0-12	12-24	0-12	12-24			
Estado del cielo												
Prob. precip.	5%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Cota nieve prov.(m)												
Temp. mín./máx. (°C)	22 / 32	21 / 31				21 / 31		21 / 31		21 / 31	21 / 32	21 / 32
Viento (km/h)	→	↙	→	↙	↙	↙	↙	↘	↗	↗	↗	↙
Indice UV máximo	9			9				9			9	
Avisos												
Interior de Mallorca	Sin Riesgo >			Sin Riesgo >				Sin Riesgo >				

Ver más municipios de la provincia de Illes Balears >

Seleccione municipio: Santa María del Camí [Buscar]

Seleccione Provincia o Ciudad Autónoma: Illes Balears [Buscar]

ACTIVITATS

A.- DEFINICIONS

- embat
- cumulonimbus
- microclima
- pluges convectives
- remolí de vent
- climograma ombrotèrmic

B.- ACTIVITATS DE COMPRENSIÓ

- 1.- Diferència entre temps atmosfèric i clima
- 2.- Descriu el clima de les Illes Balears segons les variables:
 - temperatura
 - precipitacions
 - vents dominants
- 3.- Com influeix el mar en el clima de les Illes Balears?
- 4.- Quina és la característica més destacada de la serra de Tramuntana pel que fa a les precipitacions?
- 5.- Quina és la característica més destacada del clima de Menorca? Quina és la causa?
- 6.- Quina és la característica més destacada del clima d'Eivissa i Formentera?
- 7.- Què indica un climograma ombrotèrmic?
- 8.- Què és la AEMT i quina funció té?

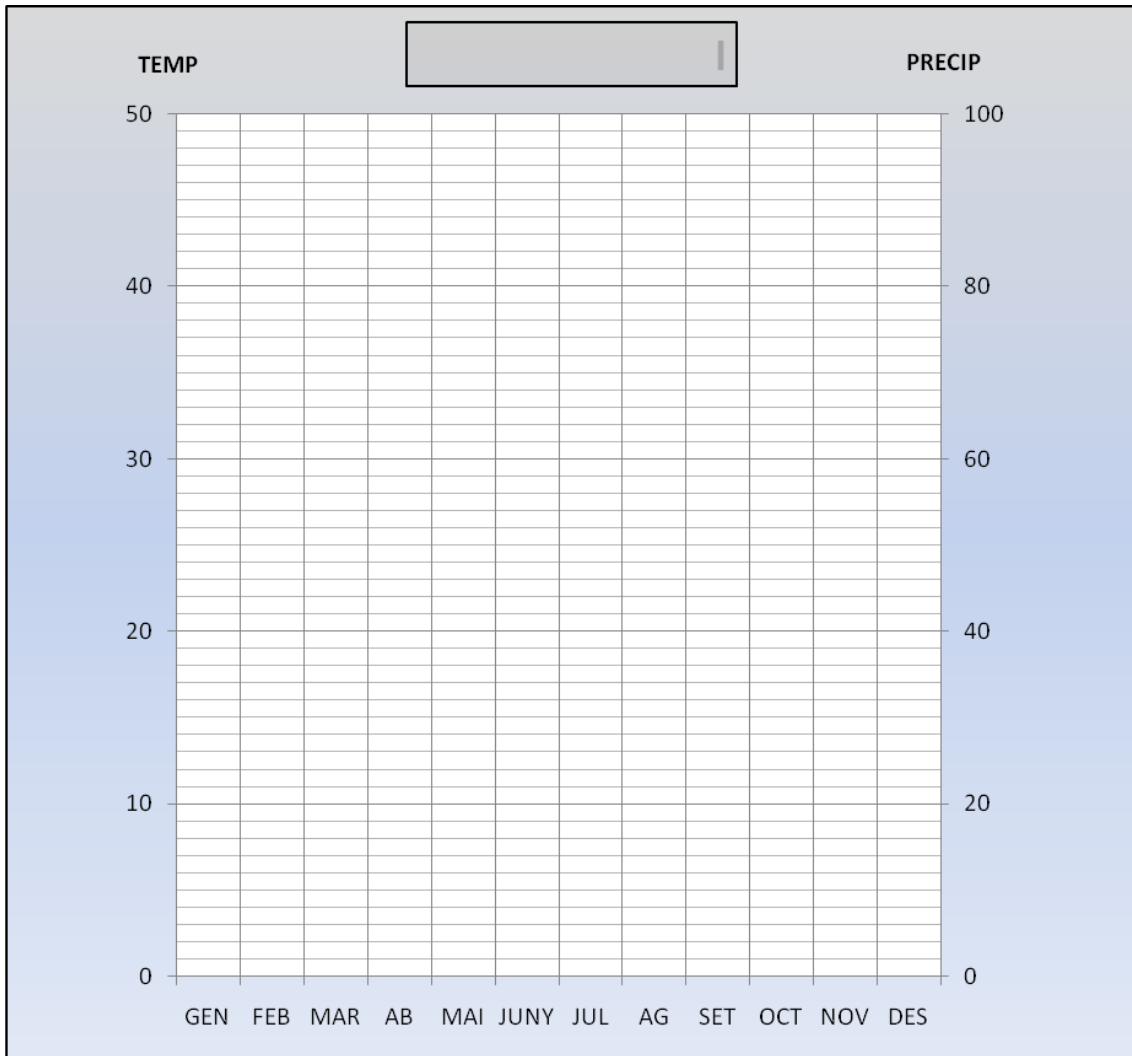
C.- ACTIVITATS D'APLICACIÓ

9.- Observa els dos climogrames ombrotèrmics, de Sant Francesc Xavier i d'Escorca del text. Quins mesos tenen dèficit hídric cada un? A què és degut? Com influeix en la vegetació?

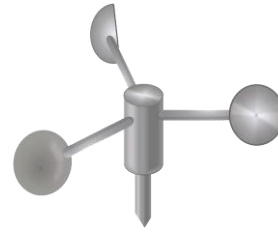
10.- Construeix el climograma ombrotèrmic de sa Pobla i compara'l amb els anteriors

CLIMOGRAMA OBSERVATORI DE SA CANOVA (SA POBLA) PERÍODE 1981-2001

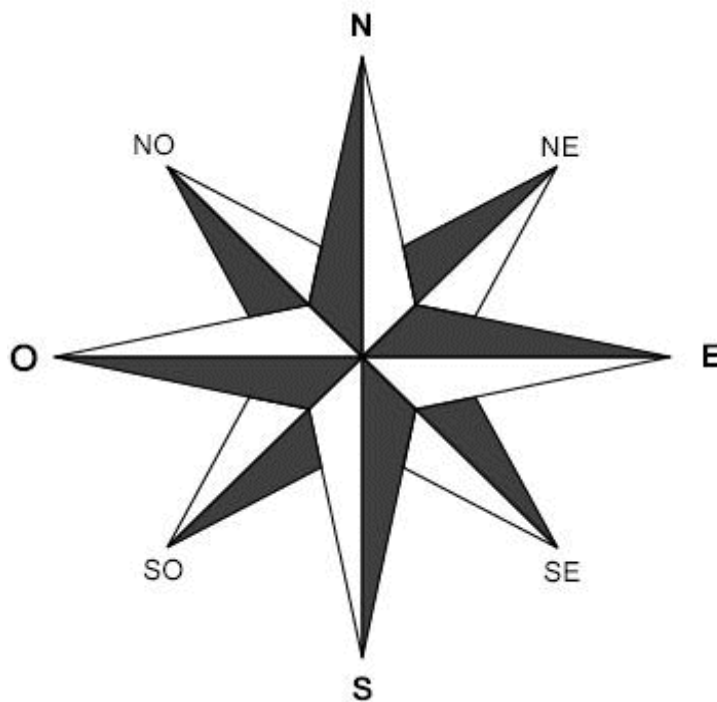
	PRECIPITACIÓ (mm)	TEMPERATURA MITJANA (°C)
GENER	47,5	9,8
FEBRER	35,6	10,3
MARÇ	34,2	11,9
ABRIL	35,7	14
MAIG	36,8	17,8
JUNY	16,4	21,6
JULIOL	6,4	24,8
AGOST	21,9	25,4
SETEMBRE	65,9	22,2
OCTUBRE	81,3	18,2
NOVEMBRE	80,7	13,7
DESEMBRE	57,6	10,8
TOTAL	520	16,7

11.- Identifica els següents elements d'un observatori meteorològic, descriu breument com són i quina és la seva funció.

13.- Nomena els vents segons els punts cardinals

12.- Descriu la informació de la pàgina de la AEMT per Santa Maria del Camí, la setmana del 28 de juliol al 3 d'agost